Ч. 19. Львôвъ, Вторникъ 18 лютого (2 марта) 1886. Рôчникъ VII.

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы (крôмъ рускихъ святъ) о 5-ôй год. поп. Литер додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 печат. аркушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяця.
Редакція и Администрація пôдъ Ч. 44 улиця Галицка.
Рукописи звертаются лишь на попередне застереженье.
Оголошеня принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôтъ одной строчки печатной, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.
Рекламаціи неопечатанй вôльнй ôтъ порта.
Предплату и инсераты принимаютъ: У Львовѣ Администрація „Дѣла“. У Вѣдни Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse 10; M. Dukes, Riemergasse 13; G. L. Daube & Co., Singerstrasse 11 a; Rudolf Mosse; F. A. Richter Nibelungengasse 4. Въ Франкфуртѣ M. Haasenstein & Vogler, E. L. Daube & Co. Въ Парижи Agence Havas. Въ Россіи Редакція „Кіевской Старины“ въ Кіевѣ, почтовй уряды и „Газетне Бюро“ В. Ф. Зама въ Одессѣ Дерибасовская ул., д. Ралли 9.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ для Австріи:
на цѣлый рôкъ . . 12 зр.
на пôвъ року . . 6 зр.
на чверть року . . 3 зр.
съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр.
на пôвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр.
на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . зр. 5·—
на пôвъ року . зр. 2·50

для Россіи:
на цѣлый рôкъ . . 12 рубл.
на пôвъ року . . 6 рубл.
на чверть року . 3 рубл.
съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рôкъ . 16 рубл
на пôвъ року . . 8 рубл
на чверть року . 4 рубл
на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . 5 рубл.
на пôвъ року . . 2·50 р.

Для Заграницѣ, окрôмъ Россіи:
на цѣлый рôкъ . . . 15 зр.
на пôвъ року . . . 7·50 зр.
на чверть року . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рôкъ . 19 зр.
на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . 6 зр.
Поодиноке число коштуе 12 кр. а. в.

Нашй политичнй партіи.

VI.

Народовцѣ черезъ то, що хотятъ розвивати языкъ народный у себе дома, удостоилися доносôвъ изъ стороны органу „старыхъ“ о злочиньство врады державнои, о сепаратизмъ, о пропаганду за ôторваньемъ Украины ôтъ Россіи а Галичины ôтъ Австріи въ цѣли реставраціи Польщѣ. Тôлько, бачится, ôнъ забувъ, яка конклюзія выпаде противно зъ его намаганя заводити языкъ россійскій въ Галичинѣ?

„Нов. Проломъ“ твердитъ, що „воюе честнымъ оружіемъ и правдою“. Мы вже видѣли, кôлько правды мѣстится въ розбираныхъ нами статьяхъ. Теперь запытаемо: чи доносы, и то фалшивй, суть оружьемъ честнымъ?

Фалшивй доносы почали множитися особливо въ новѣйшихъ часахъ въ-помежи людей, що належатъ до такъ званыхъ „твердыхъ“. Була ревизія въ товариствѣ „Академичне Братство“. Пытаютъ: що за причина? Кажутъ: доносъ. Пріѣхавъ Ол. Кониській зъ Кіева до Галичины, въ поворотѣ арештуютъ его на границѣ въ Волочискахъ, перетрясаютъ, — а чому? Була, кажутъ, денунціація зô Львова, що мае вести проклямаціи и т. п. въ Украину.

Отъ яке честне оружье! Доносчики забули на тую правду: „Хто пôдъ другимъ яму копае, самъ въ ню часто впадае.“ Та ще бѣда, що нынѣ нѣчого не укрывесь. Тôлько не лякайтеся, господинове: Народовцѣ не посунутся до того самого! Тую дорогу и той честный промыслъ лишаютъ для васъ.

А вже кульминаційнои точки сягаютъ новѣйшй доносы противъ „Дѣла“ и „Историчнои Библіотеки.“ Доносчики не перестаютъ доносити, що Поляки братаются съ Русинами, що дали грошѣ на „Дѣло“; а другій разъ, що „Дѣло“ выходитъ за грошѣ въ Украины; а дальше, що народовцѣ злучилися съ Поляками, щобы спиняти „объединеніе“ Галичины съ Россіею.... „Правительство ваше знае докладно — пишутъ, — якъ преданй есьмо ему и знае нашй стремленя объединительнй.“

На правду, чи можна дати вже красшого коментаря, що тутъ ходитъ о австрійску идею державну и ей благо!

„Вже кôлька разôвъ — говорятъ дальше тіи господинове, — мали мы случайнôсть представляти, що розширеню „объединенія“ стоитъ найбôльше въ дорозѣ органъ украинофилôвъ „Дѣло“, сей найгôршій ворогъ Россіи. Наколи „Дѣло“, заборонятъ въ Россію, — то буде се велика помôчь и для насъ. Въ Россіи мае „Дѣло“ 200 предплатникôвъ. Наколи его заборонятъ, то тй предплатники будутъ предплачувати нашй письма, чимъ не лишь споможутъ нашй бѣдненькй фонды, але и вашй будутъ читати тй письма и переймутся „объединительными“ идеями нашихъ видавництвъ.“ Вправдѣ „Н. Проломъ“ и „Слово“ кидаютъ пôдозрѣнье, що допись до „Gazet-ы Narod.“ зъ Петербурга сфабриковано у Львовѣ, — але и о. Наумовичь не заперечуе рѣшучо фактôвъ, що доносôвъ не було, а тôлько стараеся очистити себе самого, що до ôтнятя дебиту „Дѣлу“ ôнъ не причинився.

Що доносы були, — годѣ заперечити, бо вже-жь безъ доносôвъ навѣть россійска цензура не могла-бы заборонити „Историчнои Библіотеки“ Барвѣнъского, котрои ще не бачила. Факты тіи суть сумнымъ свѣдоцтвомъ, що у насъ до порозумѣня межи партіями прійти не може, якъ довго колотити нами не перестанутъ люде завислй ôтъ заграницѣ.

Доносы чи зашкодили народовцямъ, чи нѣ, але рѣчь певна, що скомпромитували партію „старыхъ“. Того хиба упередженй не видятъ.

Нарôдъ не гине, хиба самъ выречеся своеи мовы, звычаѣвъ и обычаѣвъ батькôвъ своихъ. Хто-жь теперь найбôльшимъ ворогомъ народу нашого? Найбôльшимъ ворогомъ чоловѣка есть той, хто ôтбирае ему житье. Подôбно и народу ворогомъ есть той, хто спиняе его просвѣту и намагае, абы покинувъ языкъ матерный и хапався чужого, черезъ що нарôдъ убивае.

Кажутъ: яка публика — така праса. Коли-бъ теперь зъ органôвъ партіи „старыхъ“ вôльно було заключати о публицѣ, — то за судъ на ню мусѣвъ-бы выпасти некористный. Не суджу однакожь, щобы межи „старыми“ не було людей честныхъ, незаслѣпленыхъ такъ дуже упередженьемъ до народовцѣвъ; щобы не видѣли, де ложь, а де правда. Тымъ людямъ не легко буде перебольѣти компромитацію, якои досвѣдчили ôтъ власныхъ органôвъ.

Стефанъ Качала.

Выбôръ гр. Стадницкого.

Недавно подали мы жалобу товариства „Народна Рада“ выслану до министерства правосудія въ справѣ звѣстныхъ надужить ц. к. власти политичнои при выборахъ въ Золочевѣ, якй выказались пôдчасъ процесу сов. Рожанковского противъ ком. Єловицкого. Нынѣ можемо подѣлитися зъ читателями вѣстею, що комисія легитимаційна рады державнои при верификаціи выбору гр. Стадницкого зажадала на внесенье посла Томащука ôтъ министра правосудія, щобы сей предложивъ ѣй акты зъ карного процесу сов. Рожанковского противъ п. Єловицкого. Комисія ôткинулась внесенье еи референта, пос. Старжиньского, котре домагалося, щобы правительство выслѣдило, о скôлько факты пôднесенй въ протестахъ противъ выборôвъ гр. Стадницкого и д-ра Бѣлиньского суть правдивыми и щобъ оно о результатѣ доходженя здало комисіи справу. За то приняла комисія внесенье посла Томащука, котрымъ взываеся референта пос. Старжиньского, щобы ôнъ зложивъ новый рефератъ съ докладнымъ поясненьемъ мотивôвъ въ протестахъ наведеныхъ. Комисія постановила такожь зажадати ôтъ Трибуналу державного ореченя, о скôлько право выборче маютъ властителѣ парцель вылученыхъ зъ двôрского обшару, т. зв. вирилисты.

Въ справѣ вдовичо-сирôтского фонду

выдала львôвска митрополича Консисторія таку ôтозву (ч. 117 зъ 4 лютого 1886) до Воч. Духовеньства черезъ уряды деканальнй: „Консисторія Митрополича неоднократно въ своихъ обѣжникахъ до всѣхъ Воч. Урядôвъ деканальныхъ, а кромѣ того и частѣйше, при даныхъ способностяхъ, до поодинокихъ зъ нихъ, взывала, наказувала, представляла и упоминала, щобы щедрѣйше збирано и ôтставлювано датки и всякого рода належитости до фонду священичихъ вдôвъ и сирôтъ, бо ôтъ того залежитъ зрôстъ фонду и отвѣтне надѣленье рôчною запомогою нещасливыхъ вдôвъ и сирôтъ священичихъ.

Помимо того зôбранье згаданыхъ датковъ и належитостей не отвѣтило ожиданю, а комисія управляюча дѣлами дотычного фонду въ донесеню своѣмъ зъ 5 м. м. (ч. 5) жалуеся и подае поименно 11 деканатôвъ, зъ котрыхъ або нѣщо, або мало що вплынуло до фонду въ протягу мин. року.

Хотяй донесенье того рода Консисторія приняла истинно съ немалымъ прискорбіемъ, то однако въ виду тои обставины, що ще таки дасться уможливити за рôкъ 1885 опредѣленье звычайнои запомоги въ квотѣ 54 зр., — залишае на теперь поданье до загальнои вѣдомости именъ тыхъ нерадивыхъ деканатôвъ, або хотяй менше дбаючихъ о благо и процвитанье такъ спасительного, а для нещасливыхъ вдôвъ и сирôтъ конечного фонду, — то однако взывае и наказуе всѣхъ, котрыхъ се дотыкае, щобы поскорили съ доповненьемъ залишеного и щобы въ будуще не давали причины подôбно жалуватися на нихъ, бо инакше и Консисторія залишитъ всякй взгляды, а буде примушеною поименно назвати и до загальнои вѣдомости подати тыхъ, котрй мимо всякихъ приказôвъ и упôмнень ôттягаются ôтъ дѣла щирои милости и конечного благодѣянія.

Сильвестеръ, митрополитъ.

Процесъ Михалка и товаришѣвъ.

(Дальше.)

Слѣдувало переслуханье Хувеса. Обжалованый не признаеся до вины. Що до сироневѣреня сумы 600 зр. ôтъ Франковского оповѣдае Хувесъ такъ: Фирма Кропфъ и Бомбахъ, котра стояла въ звязи съ Заведеніемъ, хотѣла позичити въ Заведенію 600 зр. и поручила тую справу менѣ. Я удався до Михалка, але ôнъ сказавъ, що не мае теперь грошей. Я позичивъ ѣй отже тую суму зъ власнои кишенѣ. Коли ôттакъ Франковскій сплачувавъ раты, я задержувавъ ихъ для себе на покрытье выпозиченои сумы 600 зр.

Зъ зôзнань же Франковского представляеся ся рѣчь такъ: Ôнъ позичивъ ôтъ Хувеса кôлька разôвъ грошѣ, а разъ позичивъ 1000 зр. и сплачувавъ ратами. Зъ ôтки Хувесъ бравъ грошѣ, Франковскій не знавъ. Ажь разъ дôставъ письмо зъ Заведенія и довѣдався, що грошѣ зъ ôтти походятъ, а Хувесъ ратъ въ Заведенію не платившъ. Єму приказано заплатити цѣлый вексель. Тогды удався до Заведенія, а тамъ сказавъ ему якійсь урядникъ, що грошѣ можна сплачувати Хувесови, але ôнъ не смѣе ихъ собѣ задержувати. Оба съ Хувесомъ ходили ще кôлька разôвъ до Заведенія,

РУСИНЫ

пôдъ взглядомъ етнографичнымъ, языковымъ, историчнымъ и литературнымъ.

Перекладъ статіи д-ра Ом. Огоновского.

(Дальше.)

Русины ôтрôзняются ôтъ Великороссôвъ не тôлько языкомъ, але такожь будовою тѣла, звычаями, обычаями, темпераментомъ и въ загалѣ своими духовыми способностями. Русины вызначаются звычайно ростомъ гнучкимъ, тонкимъ гарнымъ носомъ, чорнявымъ волосьемъ и карымъ окомъ. Они маютъ велике замилуванье въ тихôмъ родиннôмъ житю, въ спѣвѣ и музицѣ, та заявляютъ нахильнôсть до демократичныхъ, свобôдныхъ соціяльныхъ установъ. Ихъ душевне житье интензивне и живе. Понеже они сотками лѣтъ не важили радôстного народного житя, ихъ холеричный темпераментъ мае переважно нахилъ до елегичного настрою. Тымчасомъ Великороссы звычайно буваютъ заживнй въ тѣлесахъ, бôльше низького якъ великого росту, перкатого носа, бѣлявого волося и сѣрого або синёго ока. Въ ихъ родиннôмъ житю женщина ôтограе пôдрядну ролю. Великороссъ мае мало замилуваня до спѣву и музики, его загальный духовый напрямъ есть менше идеальный або поетичный, якъ Русина; заявляе бôльше нахилу до люкративныхъ зарôбкôвъ, провадитъ охочо торговлю и промыслъ, охочо тягне далеко въ свѣтъ и не затужитъ за ôтчиною. Поетичный настрôй Русина и прозаичне успособленье Великоросса объявляеся мѣжь иншимъ и въ устрою сѣльского домôвства. По селахъ Русинами замешканыхъ, стоятъ милй хаты зъ садахъ, коли тымчасомъ Великороссы съ замилуваньемъ мешкаютъ въ бездеревныхъ, опущеныхъ хатинахъ. Коли села въ полудневôй Руси звычайно представляютъ живописнй картины такъ, що ихъ хаты то тутъ, то тамъ, то на горбкахъ, то въ долахъ выглядаютъ зъ-помѣжь зеленого листя, — велико-рускй хаты стоятъ рядомъ якъ до шнура и творятъ одну улицю. Характеристичною есть ся обставина, що въ мѣсцевостяхъ Курской губерніи, де Русины мешкаютъ разомъ съ Великороссами, селяне обохъ тыхъ народностей дуже рôзнятся межи собою, такъ що Русины звычайно одинъ, а Великороссы другій бôкъ улицѣ займаютъ. Окрôмъ того межи тыми сельскими мешканцями есть такъ мало стычности и спôльности, що приналежнй до одной народности не входятъ въ супружнй звязи съ тыми, що приналежатъ до другои народности, и въ загалѣ держатся ôтъ нихъ на сторонѣ.

II.

Географичный простôръ Русинôвъ.

Рускій нарôдъ становитъ одну цѣлôсть въ полудневo-захôднôй части европейскои Россіи съ выняткомъ Криму и прилягаючои околицѣ суходолу (такъ званыхъ Ногайскихъ степôвъ). Окрôмъ того мешкаютъ Русины въ австрійскôй всхôднôй Галичинѣ та въ пôвнôчно-захôднôй части Буковины и пересягаютъ черезъ Карпаты въ угорскій околицѣ.

1) Въ Россіи займаютъ Русины слѣдуючй губерніи: Кіевъ, Волынь, Подôлье, Черниговъ (съ выняткомъ пôвнôчно-всхôдной части), Полтава, Харкôвъ, Катеринославъ, Херсонъ, Таврія (съ выняткомъ Криму, де Русины майже тôлько въ захôднôй части пôвъострова Керчь замешкуютъ) и цѣлу область Чорноморскихъ и Азовскихъ козакôвъ; ôттакъ всхôдну половину Люблиньской губерніи, полудневo-всхôдну часть губерніи Седлець и Гродно, полудневу часть губерніи Миньской, полудневo-захôдну часть губерніи Курской та Воронѣжской и окôлъ Хотинь въ Бессарабіи. Впрочѣмъ есть ще и деинде оселѣ Русинôвъ, н. пр. на Донѣ, въ Саратовѣ, Самарѣ, Оренбурзѣ, Астраханѣ и въ колишныхъ областяхъ европейской Туреччины знаходятся Русины надъ берегомъ Чорного Моря мѣжь границями Бессарабіи а Дону, и мѣсцями такожь въ Добручи.

2) Въ австро-угорскôй монархіи мешкаютъ Русины: въ всхôднôй Галичинѣ и въ пôвнôчно-захôднôй части Буковины; въ угорскихъ комитатахъ: Мараморошь, Берегъ, Угоча, Унгъ, въ великôй части Сарошь, Земплинъ и Спижь, спорадично въ комитатахъ Абауй, Торна, Гемеръ, Саболчъ, Сатмаръ и Бигаръ, наконець въ комитатѣ Бачь-Бодрогъ въ колишнôй сербскôй Воеводинѣ.

Область замешкувана Русинами обôймае обширь въ 13.500 □ миль. Загальне число народу выноситъ пôсля Петермана („Geograph. Mittheilungen“, 24 Band. 1878. S. 334) 17,293.665, але пôсля датъ Чубиньского сягае число Русинôвъ до 20 миліонôвъ („Труды етнограф. статист. експедиціи въ западно-русскій край“, I, VII, 454). Пôсля поданя у Петермана выноситъ загальне число Русинôвъ, мешкаючихъ въ европейскôй Россіи 14,193.665 душь. Число Русинôвъ въ Австро-Угорщинѣ, пôсля народочисленя зъ 31 грудня 1880 р., доходитъ до 3,219.502 душь. Въ той часъ було въ Галичинѣ 2,516.542, на Буковинѣ 239.690, на Угорщинѣ 460.000, въ иншихъ австрійскихъ краяхъ 3.270 Русинôвъ. При тôмъ треба запримѣтити, що Русины мешкаютъ не тôлько въ пôвнôчныхъ комитатахъ Угорщины, але що новѣйшими часами переселено значне ихъ число зъ Карпатъ въ колишню Воеводину полудневои Угорщины. Такъ отже на полудне ôтъ каналу Франца въ городѣ Керестурѣ есть 4.731 мешканцѣвъ самыхъ Русинôвъ, котрй доперва въ теперѣшныхъ часахъ заявили себе племенемъ особнымъ ôтъ Сербôвъ. Дальше мешкае тамъ 2.736 Русинôвъ въ городѣ Куцура. Русины помѣшанй съ Сербами знаходятся и въ Славонія, именно въ мѣсцевости Рушево и Петровце.

До руского племени належатъ такожь Бѣлорусы. „Первѣстно тôлько вѣтва (мало)-руского народу въ наслѣдокъ вплыву Поликôвъ и Литовцѣвъ розвинулися они до высшои етничнои самостôйности.“ (Petermanns „Geograph. Mittheilungen“, 24 Bd. 1878, S. 337. b.). До бѣлорускогo племени належитъ переважна часть мешканцѣвъ губерній Витебской, Смоленьской, Могилевской, Миньской, Гродненьской и Вильненьской. Загальне число Бѣлорусôвъ выноситъ 3,592.057 душь.

Такъ отже статистичный выказъ числа душь (мало-) руского народу представляеся, якъ слѣдуе:

а) Русинôвъ въ Россіи . . .	14.193.665	душь
б) Русинôвъ въ Австро Угорщ.	3,219.501	„
в) Бѣлорусôвъ	3,592.057	„
Разомъ .	21,005.224	душь.

(Дальше буде.)

але нѣколи не заставали директорôвъ. На послѣдокъ ôтписала ему дирекція уплаченѝ Хувесови раты и приняла решту готôвки.

Що до иншихъ ратъ, каже Хувесъ, то ôнъ завсѣгды ôтобранѝ сумы заявлявъ въ Заведенію и казавъ ними обтяжити своє конто.

Предс. Чи вы мали конто въ Заведенію и ôтъ коли?

Обжал. Я мавъ конто ôтъ 1881 р. и ôтъ давнѣйше.

Сов. Дуньевичь. Зъ ôтки знаєте, що вы мали конто въ Заведенію?

Обжал. Я повиненъ бувъ мати, бо я робивъ интересы для Заведенія.

Сов. Дун. Для чого-жь вы квитували Франковскому на два мѣсяцѣ на передъ?

Обжал. Щобы єго заохотити.

Предс. Чи вы говорили Бомбахови, що вы той вексель, котрый вы дôстали ôтъ него до есконтованя, заплатили зъ власнои кишенѣ?

Обжал. Нѣ. То була-бы компромитація для Заведенія; я робивъ лишь прислугу Заведенію.

Предс. Всѣ директоры кажутъ, що вы не мали конта.

Обжал. Я мусѣвъ мати. Може директоры не потували, а теперь не хочутъ призватися.

Сов. Дун. Якъ же могло Заведеніє, котре було въ великихъ клопотахъ грошевыхъ, чекати такъ довго, бо ажь 8 мѣсяцѣвъ на оплату ратъ?

Обжал. Я мавъ въ Заведенію позне довѣріє. Я заробляв въ Заведенію дуже богато и живъ зъ того.

На доказъ, що обжалованый мавъ конто въ Заведенію, просить ôнъ, щобы ôтчитано листъ, котрый писавъ до оо. Юзычиньского, Дудкевича и др. о заспокоєнье єго претенсій до Заведенія. Предсѣдатель ôтчитує листъ. Въ листѣ сѣмъ съ титуломъ „An hochwürdige Herrn“ жалуєся Хувесъ на Михалка и Заведеніє, що не хотятъ єму выплатити грошей, котрѝ єму належатся за реесконты; що Михалко єго лишь потѣшає, а въ Заведенію збуваютъ єго кивнами. Хувесъ пôдноситъ дальше свои заслуги около Заведенія и каже, що помимо того, що Заведеніє дуже скомпромитувалося, заключаючи интересъ съ ославленымъ Киндлеромъ, то прецѣ єго трудамъ удалося уратувати для Заведенія 150.000 зр. Ôнъ ѣздивъ до Тернополя и Пôдволочискъ, перебувавъ тамъ по кôлька днѣвъ, а то все єго богато коштувало. Въ Пôдволочискахъ удалося єму такожь уратувати 10.500 зр. для Заведенія, котрѝ уважно вже за страченѝ. Подôбно и при фалиментѣ Миколяша дѣлавъ ôнъ въ интересѣ Заведенія и жадає за то вынагороды.

Прок. Зъ сего листу показуєся, що дирекція не хотѣла узнати вашихъ претенсій.

Обжал. Бо то були вже новѝ директоры, тогды бувъ вже Цѣпановскій; впрочѣмъ совѣтъ управляючій приказавъ дирекціи выровнати мои рахунки.

Въ непритомности третого обжалованого, Киндлера, ôтчитує предсѣдатель трибуналу зъ протоколôвъ зôзнаня обжалованого и поясненє єго ôтношенье до Заведенія: Въ 1880 р. явився Киндлеръ зъ припорученя о. Костека у Михалка и просивъ єго, щобы при Заведенію ôткрыто ôтдѣлъ мануфактурный. Киндлеръ мавъ на рахунокъ Заведенія спровадити и продавати товары. Справу залагоджено въ той способъ, що Заведеніє дало єму задатокъ и урядникъ Заведенія мавъ вести контролю. Киндлеръ розпочавъ продажь. Коли однакожь пôзнѣйше розôйшлася вѣсть, що Киндлеръ поступає собѣ дуже несовѣстно, ухвалила дирекція продати товары. Завязалося товариство торговельне пôдъ фирмою „Galizische Handelsgesellschaft registrierte Genossenschaft mit beschränkter Haftung“. До товариства сего належали Киндлеръ, Михалко, о. Дудкевичь, Держко, Левъ Попель, и Френкель. Товариство се ôткупило ôтъ Заведенія цѣлый ôтдѣлъ мануфактурный; розходилось о цѣну купна. Розслѣджено цѣлый ôтдѣлъ и установлено цѣну купна на 250.000 зр, котру то суму мало товариство заплатити. Товариство згодилося на то, Заведеніє закрыло ôтдѣлъ а товариство торговельне перенесло товары до иншого магазину. Пôзнѣйше однакожь показалося, що згадана сума не выстає, бо Киндлеръ виненъ бувъ Заведенію 340.000 зр. Киндлеръ ôтступивъ отже Заведенію свою реальнôсть у Львовѣ а крôмъ сего выставивъ актъ нотаріяльный на 48.000 зр. и суму ту забезпечено на реальности Киндлера въ Станиславовѣ. По якôмсь часѣ прійшовъ Киндлеръ до Михалка и жадавъ знову грошей. Въ касѣ Заведенія не було грошей, отже заставлено цѣнѝ паперы, о котрыхъ бесѣда въ актѣ обжалованя.

Зъ зôзнань Киндлера показуєся, що ôнъ не присвоївъ собѣ сумы 956 зр. 56 кр. узысканои зъ заставу цѣнныхъ паперôвъ а оплативъ лишь ними удѣлъ Михалка въ товариствѣ торговельнôмъ. Киндлеръ каже такожь, що Заведеніє винно єму ще було 2.700 зр., котрѝ єго шуринъ зложивъ въ ефектахъ яко кавцію а ôттакъ ôтступивъ на рѣчь Киндлера. Заведеніє було отже покрыте, бо зъ давныхъ рахункôвъ єму нѣчого не належалося, чого доказомъ абсолюторіюмъ, яке дало Киндлерови Заведеніє ще 1883 р. Киндлеръ представляє господарку въ Заведенію въ якъ найгôршôмъ свѣтлѣ, не ведено тамъ жадныхъ рахункôвъ, а найбôльшѝ сумы нотовано лишь на карточкахъ або на таблицѣ. Зъ контракту заключеного Киндлеромъ съ Заведеніємъ 1880 р. при ôткрытю ôтдѣлу мануфактурного показуєся, що Заведеніє мало побирати крôмъ ôтсоткôвъ за доставленый фондъ на закупно товарôвъ ще 1% а ôттакъ 2% провизіи.

Теперь приступлено до переслуханя свѣдкôвъ. Яко першій свѣдокъ выступивъ Теофиль Король, котрый першій зробивъ донесенье до прокураторіи. Король бувъ свого часу въ Заведенію бухгальтеромъ пôдъ Михалкомъ, теперь перебуває въ Петрковѣ въ Россіи и бувъ вже въ тôй справѣ переслухуваный пôдъ присягою въ Варшавѣ. На пытанье предсѣдателя що до сфалшованя билянсу оповѣдає, що совѣтъ управляючій сходився передъ загальнымъ зборомъ безъ повѣдомленя правительства, щобы „zamydlić“ очи публичности, котра склалала грошѣ въ Заведенію. Михалко приѣхавъ до Львова безъ крейцаря и доробився тутъ величезного маєтку; въ Заведенію поступавъ ôнъ собѣ самовôльно. При уставлюванню билянсу робивъ Король выписы зъ книгъ и доставлявъ Михалкови матеріялъ. На пытанье сов. Дуньевича, для чого мôгъ Михалко пôдвысшити билянсъ о 21.000 зр, каже Король: „Ôнъ мусѣвъ мати въ тôмъ интересъ, хотѣвъ „zamydlić“ очи“. Въ загалѣ зôзнаня сего свѣдка були дуже неясни; ôнъ все намагався говорити о рѣчахъ, котрѝ не входятъ до акту обжалованя, а о потрѣбныхъ справахъ чи не мôгъ, чи не хотѣвъ дати розумного поясненя и тôлько смѣшився.

Сов. Дуньевичь: Въ слѣдствѣ вы прецѣнь зôзнали, що Михалко казавъ вамъ робити фалшивѝ выказы.

Свѣд. Я вже нѣчого не знаю, то вже три роки тому.

Свѣдокъ Вилгельмъ Бомбахъ, бувшій властитель фабрики скла (фирма „Кропфъ & Бомбахъ“), зôзнає, що мавъ частѝ зносины зъ Заведеніємъ, именно есконтувавъ въ нѣмъ векслѣ, все при посередництвѣ Хувеса. Одного разу дôставъ свѣдокъ ôтъ Заведенія завôзванье, щобы свои оплаты приносивъ просто до Заведенія, а не передававъ черезъ Хувеса. То єго занепокоило и ôнъ зголосився лично въ Заведенію. Тамъ показано єму цѣлу пачку векслѣвъ, зъ котрыхъ богато давно вже оплатавъ. Показалося, що въ Заведенію бувъ великій хаосъ, зъ книжокъ не можна було дôйти стану рѣчи. Тогды попрошено єго, щобы ôнъ выготовивъ вытягъ зъ своихъ книжокъ. Ôнъ зробивъ такій вытягъ и по кôлькохъ дняхъ принѣсъ до Заведенія. Показалося, що Заведенію належится ще 2 700 зр. Вытягъ лишивъ директорамъ Добряньскому и Цѣпановскому, а коли фирма збанкрутувала, то повысшу суму зголошено до конкурсу. За есконтъ плативъ Заведенію 8% а Хувесови 2% провизіи. Щобы на якійсь вексель Хувесъ мавъ выплатити зъ власнои кишенѣ, свѣдокъ о тôмъ не знає.

Свѣдокъ д-ръ Иванъ Добряньскій, незаприсяженый, зôзнає по руски. Михалко прійшовъ до Заведенія въ 1875 р., спровадженый зъ Вѣдня Вішекомъ. Зъ початку бувъ бухгальтеромъ и показався дуже здôбнымъ и спрытнымъ. Небавомъ отже взято єго до совѣта управляючого и до дирекціи. Ôнъ самъ провадивъ всѣ дѣла грошевѝ. Я вступивъ до управляючого совѣта въ 1875 р. и обнявъ обовязокъ директора. Я вымовлявся ôтъ директорства недостачею часу, бо годѣ менѣ було Заведенію посвятити бôльше, якъ двѣ годины на день, а обѣцявъ я вступити до дирекціи яко правничій консулентъ. Совѣтъ згодився на то и менѣ передано ôтдѣлъ гипотечный. Отдѣлъ же финансовый и бухгальтерійный спочивавъ вповнѣ въ рукахъ другого директора госп. Михалка. Третій директоръ о. Меруновичь занимався зъ початку ôтдѣломъ задатковымъ, а пôзнѣйше заставничимъ. Операціи фанансовѝ провадивъ самъ Михалко.

Предс. Якъ то самъ? Безъ нѣчіи вѣдомости?

Свѣд. Часомъ якъ зайшло що важного завѣдомлявъ о тôмъ другихъ директорôвъ. Въ 1880 р. введено въ Заведенію есконтъ векслѣвъ. Дѣло се обнявъ госп. Михалко. Зъ початку информованося о кредитѣ клієнтôвъ у компетентныхъ людей, але пôзнѣйше, коли клієнтеля зросла, есконтовано вже векслѣ и безъ информацій и т. зв. референцій. Здавалося, що интересъ иде правильно, бо перворядній институціи, якъ филія банку національного и др. реесконтували нашѝ векслѣ. Госп. Михалко тѣшився нашимъ повнымъ довѣріємъ. Съ часомъ мы побачили, що ôнъ дѣла трактувавъ легкодушно, удѣлявъ кредитъ лицямъ, що не заслугували на него, — и мы переконалися, що госп. Михалко не оправдавъ нашого повного довѣрія.

Предс. Чи вѣдомо вамъ що о тôмъ, що Михалко въ р 1880 фалшиво уложивъ билянсъ?

Свѣд. Я о тôмъ нѣчого не знаю.

Предс. Вы-жь були такожь директоромъ и пôдписували билянсъ.

Свѣд. Я билянсъ пôдписавъ, не переходжуючи єго позицій, въ довѣрію до г. Михалка.

Предс. А що вамъ вѣдомо про манка касовѝ?

Свѣд. О тôмъ, здаєсь, була бесѣда и въ дирекціи и на управляючôмъ совѣтѣ. Пытано, щó съ тыми манками зробити? Михалко говорявъ, що о тіи манка не можна пôдозрѣвати анѣ касієра Яминьского, анѣ Держка; инакше, мы були-бъ ихъ ôтправили. Мы уповажнили тогды Михалка, яко надъ-бухгальтера, щобы тіи манка перепровадивъ бухгальтерично въ книгахъ, якъ гадає.

Предс. И якъ же поручено Михалкови перевести тіи манка, чи яко актива, чи пасива?

Свѣд. О тôмъ не було бесѣды. Михалко говорявъ: манка мусятъ выкрытися.

Предс. А що вамъ вѣдомо о тыхъ 64 векслѣхъ, що Михалко въ 1883 р. взявъ зъ касы Заведенія до реесконту?

Свѣд. Я не мавъ о тôмъ вѣдомости, бо я не мавъ евиденціи въ тыхъ дѣлахъ. Дѣла тіи провадивъ Михалко, а до помочи бувъ єму приданый зъ Вѣдня Цѣпановскій бухгальтеръ и директоръ канцеляріи. Я до того ôтдѣлу не мѣшався. Знаю лишь то, що тогды ходило о грошѣ для митр. Сембратовича на купно дому при улици Курницкôй. Я сказавъ Михалкови, що треба постаратися о грошѣ; ôнъ взявъ векслѣ до реесконту и выстаравъ готôвку. Доперва пôзнѣйше, въ кôлька мѣсяцѣвъ, жалувався, що увôйшовъ въ дѣло съ Кономъ, а Конъ єго ошукавъ; почисливъ єму высокій процентъ и ще въ додатку за добрѝ векслѣ давъ лихѝ. Заведеніє не могло платити такихъ высокихъ процентôвъ и я замѣтивъ се Михалкови. Тогды ôнъ сказавъ: „Я проценты и векслѣ, все беру на себе“.

Кôлька голосôвъ ôтъ трибуналу: Якъ то „на себе“?

Свѣд. Я то розумѣвъ такъ, що Конъ давъ лихѝ векслѣ Михалкови яко приватнôй особѣ, а не яко директорови Заведенія. Що-жь було чинити? Векслѣ були лихѝ, не можна було ихъ стягнути.

Предс. А якъ же Михалко той цѣлый рахунокъ перепровадивъ въ книгахъ?

Свѣд. Я того не знаю.

Предс А що жь Заведенія могло мати зъ того, що вы пристали на то, абы Михалко тіи векслѣ, що дôставъ ôтъ Кона, взявъ на себе? Не досыть, що позбувъ добрѝ векслѣ, ще й лихѝ забравъ. Яку-жь давъ поруку?

Свѣд. Мы мали до Михалка довѣріє. Мы гадали, що ôнъ собѣ тіи лихѝ векслѣ прецѣнь якось постягає.

Предс. А що-жь дальше сталося?

Свѣд. Справа затихла. Мы гадали, що Михалко переведе цѣлый той интересъ въ книгахъ.

Предс. Ну, а вы жь нѣчого єму не казали, не пытали, чи переведено?

Свѣд. Нѣ.

Предс. Але-жь тіи векслѣ, котрѝ взявъ Михалко „на себе“ — якъ отъ н. пр. векслѣ Козьебродского — мали потому жіро дирекціи Заведенія?

Свѣд. Жіро дававъ або я або о. Меруновичь. Михалко предкладавъ намъ, а мы въ довѣрію до Михалка, давали свои пôдписы. Очевидно, мы могли пôдписати, не знаючи що; Михалко мôгъ намъ щось пôдсунути.

Сов. Дуневичь. Вы сказали, що вы такъ розумѣли, будьто бы Михалко взявъ Коновѝ векслѣ на себе. Взявъ до кишенѣ, значитъ: укравъ.

Свѣд. Нѣ. Я то уважавъ яко довгъ Михалка Заведенію, що ôнъ то покрыє готôвкою.

Сов. Дун. Добре. Коли вы гадали, що за тіи векслѣ, якѝ взявъ собѣ, ôнъ зложитъ готôвку, — то длячого-жь вы не старалися пересвѣдчитись, чи то сталося. Легко сказати: „я беру на себе“! А вы-жь прецѣнь були директоромъ! Вы чей повиннѝ були знати, що съ тымъ дѣломъ сталося!

Свѣд. Я бувъ занятый въ ôтдѣлѣ гипотечнôмъ.

Сов. Дун. А коли бъ ôнъ бувъ той свôй довгъ вписавъ въ книги, чи Заведеніє було бы на тôмъ що выграло?

Свѣд. Думалося, що прійде щось зъ векслѣвъ; потому: ôнъ мавъ у насъ досыть высоку пенсію; мы могли и забезпечитись на єго части нѣ фабрики...

Сов. Дун. А якъ же Михалко ôтходивъ зъ Заведенія?

Свѣд. Мы дали єму пôзнати, що мы радѝ, абы ôнъ ôтойшовъ, що такъ дальше йти не може а ôнъ мусятъ ôтповѣдати за непорядки. Ôнъ на то приставъ. При ôтходѣ єго мы забезпечились. Сконстатувати цифры шкоды, яку ôнъ причинивъ Заведенію, мы не могли..

Предс. А нынѣ вже сконстатована?

Свѣд. И нынѣ ще того сказати не можна. Мы взяли лишь въ допущеню загальну суму 50.000 зр. и убезпечилися на єго части фабрики церезины. Запобѣгаючи, щобы на фабрику не загипотековалися иншѝ вѣрителѣ або жѣнка, мы казали єму пôдписати актъ нотаріяльный на 50 000 зр., а кромѣ того ще декларацію въ тôмъ змыслѣ, що коли-бъ показався недобôръ высшій надъ повысшу суму, то ôнъ и тую звышку обовязуєся покрыти.

Сов. Дун. Чи той скриптъ выставивъ Михалко и на позичку, чи лише на шкоду?

Свѣд. (по довгôй павзѣ): Того я не знаю. То знає Цѣпановскій.

Сов. Дун. Вы-жь були директоромъ! Ну, а фабрика варта що?

Свѣд. Яка єи реальна вартôсть, не знаю. Коли-бы пôшла въ рухъ, то мала-бы вартôсть велику. Нынѣ, розумѣєся, такои вартости не представляє.

Предс. Вашѝ першѝ зôзнаня въ дѣлѣ векслѣвъ були инакшѝ. Вы впередъ того не казали, що векслѣ мали бути єго власностею.

Свѣд. Я казавъ: на єго ризико.

Сов. Дун. Намъ то здаєся якось неможливо, щобы дирекція ôтдала Михалкови векслѣ.

Свѣд. О тôй справѣ не толковано точно.

Предсѣдатель ôтчитує дотычне мѣсце зъ першого протоколу д-ра Добряньского а потому пытає про зносины Киндлера съ Заведеніємъ.

Свѣд. Киндлеръ провадивъ окремый интересъ мануфактурный. Заведеніє давало єму грошѣ на торговлю сукномъ. Бувъ то окремый ôтдѣлъ. Пôзнѣйше Заведеніє позбуло єго за 250.000 зр. Товариству торговельному (Handelsgesellschaft).

Предс. Чи Киндлеръ мавъ въ Заведенію конто и чи ще теперь має?

Свѣд. Мавъ и теперь має; яке, не знаю. Мы убезпечилися за єго довги; ôнъ выставивъ актъ нотаріяльный, загипотекованый на реальности въ Замаротиновѣ и Станиславовѣ.

Предс. Чи Заведеніє має ще до Киндлера якѝ претенсіи?

Свѣд. Я не знаю.

Прокур. Вы прецѣнь директоръ, повинен то знати.

Свѣд. Я вже сего року не належу анѣ до дирекціи анѣ до управл. совѣта Заведенія.

Сов. Дун. Хто-жь знавъ о тôмъ въ 1883 роцѣ? Може вы знаєте кого такого, що знавъ-бы? Михалко не знає, вы не знаєте, Цѣпановского нема; хто-жь знає? Мы бы хотѣли мати когось такого, хто бы щось знавъ!

Свѣд. Цѣпановскій мôгъ бы найлѣпше про то знати.

Предс. Цѣпановскій въ Россіи...

Свѣд. Пôсля закона мы всѣ отвѣчальности.

Сов. Дун. Яку-жь шкоду потерпѣло Заведенія черезъ Михалковѝ векслѣ? Выходитъ так, що утратило добрѝ векслѣ и що доплатило. Чи єсть яка шкода? чи що заплачено?

Свѣд. Я добре того не знаю. То знаю, що шкода доси не заплачена. Зъ книгъ можна-бы довѣдатись.

Пред. Киндлеръ такожь выставивъ Заведенію актъ нотаріяльный. Въ котрôмъ то було роцѣ? Бо зъ-разу давъ бувъ векслѣ.

Свѣд. Не пригадую собѣ добре, але здаєся менѣ, що актъ выставивъ въ 1884 роцѣ. Довго отягався. Мы заинтабулювалися въ 1885 р.

Предс. Заведеніє дало єму абсолюторію ще въ лютôмъ 1883 року, а ôнъ актъ выставив ажь въ 1884. Зъ того видко, що дана єму абсолюторія не респектовано.

Свѣд. По обрахованю съ нимъ удѣлено єму абсолюторію, а ажь потому ôнъ выставив актъ нотаріяльный.

Предс. А прецѣнь ще й доси конта не намъ не скôнчено.

Свѣд. Не знаю, якъ тамъ рѣчь стоитъ.

Предс. На всякій способъ ôнъ мимо данои єму абсолюторіи все ще бувъ пôдъ отвѣчальностею.

Сов. Дун. А чи Товариство торговельне заплатило Заведенію 250.000 зр. за ôтдѣлъ ортонный, веденый Киндлеромъ?

Свѣд. Заплатило.

Предс. Я мушу пояснити тую заплату. Заведеніє дôстало 100 000 векслями, 30.000 готôвкою, 20 000 лишило въ Товариствѣ торговельнôмъ титуломъ удѣлу, а прочихъ 100 000 мало ôтбирати ратами. (Звертаючись до свѣдка:) Чи Заведеніє мало въ Товариствѣ торгов. свого довгата?

Свѣд. Такъ. Понеже Заведеніє мало въ тôмъ Товариствѣ великѝ претенсіи (20.000 удѣлу і 100.000 на раты), то въ управл. совѣтѣ спи була рада, щобы въ интересѣ Заведенія єго лиш вступали въ члены того Товариства. И дѣйстно були тамъ: членъ нашого совѣта о. Дудкевич на котрого имя фигурувавъ нашъ удѣлъ 20.000 зр, Михалко и Держко. Оба остатнѝ вступили тамъ зъ власнои волѣ и зложили удѣлы зъ власнои кишенѣ.

Адв. Горовицъ. На яку суму Киндлеръ выставивъ актъ нотаріяльный и чому то ôнъ волѣкавъ съ тымъ актомъ?

Свѣд. Не знаю докладно. На 47 чи на тысячъ. Въ умовѣ були стипульованѝ раты. Я налягавъ на него, щобы скорше приступавъ до ставленя акту. Ôнъ просився, щобы єму улекшити условія ратальнѝ и то полагоджено. То дѣялось въ кôлька мѣсяцѣвъ по обрахунку.

Предс. Чи вѣдомо вамъ що о векслѣ Франковского, коли то було, и на яку суму був вексель?

Свѣд. Знаю, що Франк—ій мавъ у нас вексель и були съ нимъ трудности. Котрого року було, не знаю. Вексель бувъ на 1000 зр. ще щось. Франк—ій казавъ, що плативъ ратами Хувесови. Мы притисли Хувеса и показалося, що Хувесъ до хвилѣ запалости не зложивъ грошей до касы. На наше пытанье ôнъ казавъ „Ich werde das ordnen“.

Предс. А о векслѣ Бомбаха Хувесъ не говоривъ?

Свѣд. Въ новѣйшôмъ часѣ заявивъ, що Бомбахови выплативъ грôшми ôтъ Франковского.

Предс. Якъ вы залагодили Франк—ій?

Свѣд. Тыхъ 550 зр., що сплативъ Хувесови, мы стратили у него, а обтяжили ними Хувеса.

Сов. Дун. Бомбахъ каже, що бувъ на дирекціи и конферувавъ.

Свѣд. Я не знаю; мусѣвъ конферувати Цѣпановскимъ.

Сов. Дун. Заведеніє выплатило Бомбаху 600 зр.?

Свѣд. Не знаю.

Предс. Хувесъ каже, що въ р. 1883 взявъ ôтъ Герм. Берга 50 зр. и казавъ въ дирекціи „Bitte mich zu belasten“?

Свѣд. Не пригадую собѣ.

Сов. Дун. Але чи то могло бути?

Свѣд. Могло бути.

Предс. А прецѣнь Хувесъ въ р. 1883 не мавъ конта. Вы були-бы на то пристали?

Свѣд. То значитъ, що ôнъ бувъ-бы стан нашимъ довжникомъ.

Предс. Що жь бы вы були зробили, коли бы ôнъ бувъ, не маючи конта, зажадавъ грошей ôтъ васъ?

Свѣд. Я бы бувъ ôтославъ єго до Цѣпановского.

Предс. А про вексель Бардаша на 250 вѣдомо вамъ що?

Свѣд. Хувесъ знову казавъ: „Ich werde das ordnen“.

Предс. Вѣдомо вамъ що о льомбардѣ банку Симона?

Свѣд. Знаю то, що паперы були льомбардованѝ въ касѣ щадничôй, а потому перенесено

ихъ до банку Симона. Але точно, якъ то було, не знаю.

Прок. Чи фабрика покрые тую суму, яка до теперь выказалася въ контѣ Михалка? (конто Михалка въ Заведенію выноситъ нынѣ 146.000 зр.)

Свѣд. Якъ-бы фабрика пойшла въ рухъ, то за кольканайцать лѣтъ може-бы покрыла.

Сов. Дун. „Якъ-бы“ — то такъ, якъ на льотерію выграти, але такъ якъ нынѣ рѣчь стоитъ, то нѣ. (Дальше буде.)

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*9. Засѣданье рады державнои.*) На початку сего засѣданя приступлено насамперѣдъ до выбору комисіи для приносовъ о спадковомъ подѣлѣ грунтовъ селяньскихъ. Выбрано межи иншими пословъ: гр. Чернина, Жачека, кн. Шварценберга, Хлюмецкого, Гогенварта, Штайнвендера, Бѣлиньского, Мохнацкого, Гнѣвоша и Келяновского. До комисіи правничои выбрано на мѣсце померлого пос. Заторского — пос. Бартошевского. До комисіи для закона карного выбрано пос. Скаршевского. — Законъ о перенятю зелѣзницѣ Дукъ-Боденбахъ принято въ третомъ читаню. — Зъ порядку дневного наступило друге читанье закона о розширеню парку поѣздового на зелѣзницяхъ державныхъ. Пос. Бергъ зъ опозиціи жадавъ именемъ меншости комисіи щобы жадану суму 3,403.000 зр. вставлено до буджету за 1885 и покрыто єи зъ готовки касовои. Мин. Дунаевскій промовлявъ въ довшой бесѣдѣ за предложеньемъ правительства, щобы именно ту суму покрыти зъ позички черезъ емисію ренты. При сѣй случайности заявивъ п. Дунаевскій що дефицитъ котрый прелиминовано на 15 миліоновъ буде далеко значнѣйшій бо подвысшитося певно о 3 миліоны. При голосованю надъ сею справою принято внесенье большости комисіи въ другомъ читаню безъ дальшои дебаты. — Проектъ закона для спольного съ Угорщиною забезпеченя литературнои власности отослано до комисіи правничои. — Зъ порядку дневного наступило перше читанье внесеня пос. Тирка (антисемитъ) тов. въ справѣ зменшеня податку грунтового. Мотивуючи свое внесенье оказавъ Тиркъ, що станъ селяньскій вправдѣ нѣколи не тѣшився прихильностею партій политичныхъ навѣть и т. зв. нѣмецко либеральнои, котра несправедливо называе себе нѣмецкою и для того та партія отратила довѣрье у селяньства. Селяньство не мае ласки и у правительства и такъ само не журится нимъ праса. Прикре положенье селяньства, каже бесѣдникъ, походитъ зъ отои, що зъ однои стороны збольшаются выдатки селянъ а зъ другои знову доходы зменшаются. Податки стали теперь въ пятеро больши; выдатки на выживленье, на выхованье дѣтей, на заплату роботника значно збольшилися. Зъ другои стороны знову доходы селянъ въ послѣднихъ рокахъ дуже нагло упали. Головна хиба въ оподаткованю есть та, що они стягаются отъ задовженого господаря такъ само якъ и отъ не задовженого. Для того вноситъ бесѣдникъ, щобы замѣсть податку грунтового завести для селянъ податокъ доходовый. Друга хиба оподаткованя, каже Тиркъ, лежитъ въ томъ, що поля податку грунтового обчисляются всякі податки громадскі, черезъ що несправедливость при оподаткованю грунтовомъ стаесь тутъ ще большою. Бесѣдникъ вказуе дальше на то, що правительство потребуе крѣпкого и здорового селяньства, бо зъ него бере свое войско; якъ упаде селяньство, то пытанье, чи и войско буде правительству вѣрне. Друга часть внесеня змѣряе до того, щобы мавча установитися комисія дала можность до змѣны або ревизіи оцѣнки податку и въ такомъ случаю, коли при оцѣнцѣ вымѣру податку грунтового поступовано не по фаховому або легкодушно. За симъ внесеньемъ промовлявъ ще пос. Полякъ и старався доказати що зменшенье податку грунтового можна-бы покрыти податкомъ люксусовымъ, податкомъ биржь, монополемъ тютюну и горѣвки. На сѣмъ перерваню дебату.

(*Языкъ державный и школы конфесійні.*) Отъ якогось часу ходятъ вѣсти, що въ теперѣшномъ законодавствѣ школьномъ мае бути зроблена змѣна того рода, що школы народні перейдутъ подъ безпосередну власть церковну и священики мѣсцеві будутъ заразомъ безпосередными надзирателями школъ народныхъ. Вѣстямъ тымъ заперечили польскі газеты доказуючи, що клерикали нѣмецкі стараются о то и що иниціятива до сего выйшла зъ Зальцбурга, але нема однакожь выглядовъ на то, бо другі сторонництва на те певно не згодятся; правица жадае вправдѣ певныхъ змѣнъ въ дотеперѣшномъ уставодавствѣ, але жаданя тѣ суть автономичнои натуры. „N. fr. Presse“ доноситъ однакожь, що поза кулисами таки щось подобного дѣеся и що клерикалы стараются для осягненя своихъ цѣлей вызыскати внесенье Шаршмида о языцѣ державномъ. Внесенье се мае вже въ пятницю сего тыждня прійти до першого читаня а нѣмецкі клерикалы предкладаютъ поодинокимъ фракціямъ правицѣ, щобы они голосували за школами конфесійными а за то клерикалы будутъ голосувати противъ внесеня Шаршмида. Доси не настало ще жадне порозумѣнье.

(*Справы школьні въ комисіи буджетовой.*) При дальшихъ розправахъ надъ школами въ Галичинѣ порушивъ пос. Черкавскій справу школы промысловои въ Тернополи, котру правительство не хоче завести замѣсть тамошнои школы реальнои, хочь мѣсто обѣцюе свою помочь до того. Мин. Гаучь отповѣвъ на то, що правительство не хоче теперь ще закладати новыхъ школъ а зъорганизувати лишь истнуючі вже школы въ Празѣ и Львовѣ; головну вагу однакожь буде правительство класти на закладанье школъ промысловыхъ низшои категоріи. При сѣй случайности заявивъ такожь мин. просвѣты, що намѣстникъ Чехіи бар. Кравсъ зажадавъ, щобы ему додано окрему комисію для школъ промысловыхъ, котрои-бы онъ на случай потребы могъ радитися. Мин. Гаучь отнѣсся въ той справѣ до намѣстництвъ и другихъ краѣвъ коронныхъ, въ котрыхъ промыслъ есть высоко розвиненый, зъ запытаньемъ чи така окрема рада для школъ промысловыхъ есть потрѣбна. — Подчасъ сихъ дебатъ не обойшлося такожь и безъ рекриминацій политичнои натуры. Пос. Кальтенегеръ жадавъ именно, щобы правительство зовсѣмъ заборонило учителямъ брати участь въ справахъ политичнои натуры а особливо при выборахъ. На то отповѣвъ єму пос. Барайтеръ, що учительство выконуе совѣстно свой обовязокъ и не треба на него полиціи. И учитель мусить мати якесь переконанье. Мин. Гаучь сказавъ, що выступитъ съ цѣлою енергіею противъ учителѣвъ за агитаціи политичні, наколи-бы тѣ агитаціи подкопували повагу учительства въ народѣ. — Зъ дальшихъ дебатъ довѣдуемось, що до буджету було вставлено 80.000 зр. на стипендіи для кандидатовъ учительскихъ, особливо зъ краѣвъ бѣднѣйшихъ якъ Галичина, Истрія и Дальматія. — При титулѣ „надзоръ школьный“ зажадавъ пос. Черкавскій заведеня сталыхъ инспекторовъ для школъ народныхъ. На се отповѣвъ мин. Гаучь, що заведенье сталыхъ инспекторовъ супротивляся законамъ державнымъ и краевымъ; впрочемъ дотеперѣшна система инспекторовъ школьныхъ показалася практичною. На теперь не можна и думати о якойсь иншой системѣ, хочь бы вже для того, що заведенье сталыхъ инспекторовъ потягнуло-бы за собою збольшенье коштовъ на 400.000 зр. Ся справа може однакожь бути ще порушена тогды коли цѣле школьництво буде зорганизоване; яка-бы мала тогды наступити организація инспекторовъ; мусить поки що позостати непорѣшимымъ. — При титулѣ „археологія“ заявивъ мин. Гаучь, що незадовго збереся комисія въ министерствѣ, котра буде надъ тымъ радити, въ якій способъ не дозволити вывозу зъ державы предметовъ археологичныхъ.

(*Въ комисіи войсковой*) зажадавъ пос. Пфайферъ отъ министра для краевои обороны поясненя, чи при заведеню загального ополченя часове увольненье отъ службы военнои позостане и на дальше, якъ маеся рѣчь съ увольненьемъ кандидатовъ духовныхъ, съ подводами для войска и т. д. На всѣ тѣ пытаня отповѣвъ министеръ такъ: Правительство стараеся передовсѣмъ о сколько можна зменшати тягары выходячі зъ сего закона такъ для поодинокихъ людей якъ и державы. Обовязанье до ополченя относится выключно лишь на случай войны, а навѣть и въ сѣмъ случаю есть оно далеко менше якъ въ резервѣ або ландверѣ. Що управа военна не буде надъуживати своеи власти, порука того есть такъ въ законахъ якъ и въ самомъ переведеню практичномъ. Що до покликаня выслуженыхъ людей, на случай потребы доповненя войска, то тутъ стрѣчаются войскові взгляды съ справедливостею и интересами економичными. Для того въ законѣ предвиджено, щобы не только були покликувані выслужені, але такожь и молодші люде отъ 19, отгакъ люде отъ 20 до 32 року, котрі суть на урльопѣ, подчасъ коли цѣла маса нездобныхъ вже при бранцѣ выключаеся. Выслуженыхъ людей постановлено для того покликувати, бо они суть найздобнѣйші до формаціи ополченя. Впрочемъ зсылаеся министеръ на законъ, котрый, якъ каже, есть въ сѣй справѣ дуже ясный. Що до евиденціи, подводъ и т. д. каже министеръ, що они можутъ залагоджуватися черезъ громады безъ великихъ коштовъ, а що до законовъ войсковыхъ, то сказавъ, що законъ о ополченю зовсѣмъ ихъ не дотыкае, отже и не дотыкае такожь и закона о такоахъ войсковыхъ. О кандидатахъ духовныхъ оказавъ министеръ, що они лишь до сего стану будутъ уживатися. О уживаню ополченя по-за границею каже министеръ: Законне обмеженье такого уживаня ополченя мусѣло-бы выкликати лишь радость нашихъ противниковъ; атже всюды стараются находити войною край ворогъ и тамъ диктувати точки мира.

Заграничні Державы.

По речинци розъему. Съ вчерашнымъ днемъ скончився речинець сербско-болгарского розъему, отже правильно мусѣла-бы теперь наступити дальша война. Дипломатичні посередники однакожь предвиджували такій конець и для того зъ горы вже додали ще при заключеню розъему клявзулю, що коли до назначеного речинця миръ не буде заключеный, то дальше веденье войны мусить доперва наступити за выповѣдженьемъ по десяти дняхъ отъ проминувшого речинця. О сколько теперь предвидѣти можна до войны не прійде. Зъ Вѣдня бодай доносятъ, що миръ буде рѣшучо удержаный, бо навѣть и Греція зачинае вже рѣшучо надумуватися. Зъ Софіи доносятъ вправдѣ, що Сербія не думае о заключеню мира и выконуе на границѣ болгарской войскові демонстраціи, але вѣсти тѣ можна уважати лишь за певну пресію такъ на Сербію якъ и на державы европейскі, щобы тымъ больше прискорити користне для Болгаріи заключенье мира. Зъ Бѣлграду знову доносятъ, що Мятовичъ одержавъ отъ свого правительства повномочіе подписати угоду такъ, якъ єи предложила въ послѣднихъ дняхъ Порта. Въ актѣ сѣмъ есть лишь бесѣда о мирѣ въ загалѣ и о амнестіи, а всѣ прочі точки отложено на познѣйше. — Сполученье Румеліи съ Болгаріею наступило вже фактично по всѣй формѣ, хочь формальности сего сполученя зовсѣмъ ще не порѣшені. Граница межи Румеліею а Туреччиною заведена вже такъ, якъ межи двома отрубными державами; урядники болгарскі побираютъ на границѣ мито отъ купцѣвъ турецкихъ, зъ чого Румеліоты розумѣесь вдоволені, бо тымъ край збогачаеся; уряды и власти административні заведені тамъ на ладъ болгарскій и все то, здаесь, дѣеся за порозумѣньемъ Туреччины. Одна лишь Россія зъ сего не вдоволена и ставитъ ще певні трудности.

НОВИНКИ.

— **Руске Товариство педагогичне** задумало приступити до выдавництва „Библіотеки для молодежи“ власнымъ накладомъ и въ мѣру своихъ доходовъ. Гадка та дуже спасенна и кождый мусить признати, що осущенье єи було-бы дуже на часѣ. Наша молодѣжь школьна не мае хосенной для себе лектуры, бо на томъ поли лишилися мы дуже по заду другихъ народовъ и доси мало хто дбавъ о то, щобы посля певного зъ горы обдуманого плану придбати для неи здоровый духовый кормъ. Гадку тую витаемо про-то съ повною радостею и съ надѣею, що єи прійме симпатично и вся наша интелигенція. Народы, що хотятъ двигатись, дбаютъ въ першой линіи о образованье своихъ молодшихъ поколѣнь. Только „Товариство педагогичне“ не успѣе богато, на коли рускій загалъ для тои высокои цѣли не одушевится и не прійде товариству въ помочь такъ духовыми працями, якъ и матеріяльно. Най же про-то та оповѣстка буде заразомъ и запрошеньемъ до нашихъ патріотичныхъ землякôвъ, щобъ громадно зволили вписуватись въ члены сего товариства. Адресъ: Руске Товариство педагогичне. Предсѣдатель: о. Василь Ильницкій, совѣтникъ школьный и директоръ рускои гимназіи у Львовѣ.

— **Въ дѣлѣ стану здоровля Преосв. еп. перемыского Іоана** одержуемо слѣдуючу допись: Якісь недоброжелательні люде розсѣяли по епархіи занепокоюючу вѣсть, будь то станъ здоровля Преосв. Іоана новѣйшими часами такъ погоршився, що не було-бы вже выходу. На заспокоенье тою безподставною поголоскою занепокоенымъ, мене о властивый станъ здоровля Преосвященого листовно запытуючимъ, духовнымъ и мирскимъ епархіи и всѣмъ котрі о томъ довѣдатися бажаютъ, заявляю прилюдно, що я, мавши пріятность съ Преосвященымъ сими днями въ ихъ палатѣ лично видѣтися и бесѣдувати, отвердавъ-емь, що имъ по переломаню небезпечнои ихъ слабости не только що нѣчого вже не хибуе, але звышь того — въ радость всѣй епархіи — они чуются теперь сильні и здорові, и такъ кремѣзно выглядаютъ, якъ того на нихъ передъ слабостію не спостерегано. Въ слѣдъ за тымъ постановивъ Преосвященый въ предстоячой порѣ лѣтной предприняти архіерейске посѣщенье своеи епархіи, до котрого чинятся вже и приготованя. — *Очевидець.*

— **Зъ Вѣдня** доносятъ намъ, що п. Титъ Ревакович, адъюнктъ судовый въ Садагорѣ, именованый судіею пов. въ Подбужи, а п. Адольфъ Гладиловичь, адъюнктъ суд. въ Коломыи, судіею повѣтовымъ въ Немировѣ.

— **Въ процесѣ Михалка и товаришѣвъ** западе нынѣ о 6 год. вечеромъ вырокъ. Д-ръ Павенцкій, въ имени Заведенія, заявивъ вчера, що не прилучуеся до карного поступованя противъ Михалка и Кендлера. Якъ выпаде вырокъ трибуналу, годѣ вгадати.

— **Отъ д-ра Сильв. Дрималика** зъ Жовкви одержуемо слѣдуючу допись: Въ 36 ч. „Gazet-ы Narod.“ напечатана кореспонденція зъ Петербурга, въ котрой межь иншимъ написано, що для слѣдженя Поляковъ и Русиновъ истнуе якійсь комитетъ, чи то „liga“, а агентомъ лиги въ Жовкви есть *D.* Понеже межи живучими въ Жовкви колькома Русинами только мое прозвище починаеся буквою *D.* отже кождый, прочитавши згадану кореспонденцію, може мати лишь мене одного на думцѣ. Зъ тои причины я примушеный, щобъ усунути подозрѣня, освѣдчити категорично, що я до жаднои такои лиги анѣ комитету не належу анѣ не належавъ, и отпираю съ обуреньемъ всѣ того рода инсинуаціи. — Жовковъ, 27 лютого 1886. *Д-ръ Сильвестеръ Дрималикъ*, лѣкарь въ Жовкви.

— **Суботнѣйший вечерницѣ съ танцями**, устроеній „Акад. Братствомъ“ въ комнатахъ „Рускои Бесѣды“, шестій и послѣдній сихъ масниць, повелись дуже красно и були тымъ ще замѣтній, що на нихъ загостали члены тутешнои „Ческои Бесѣды“ съ своими родинами и оттанцювали свой хорошій танокъ „беседу“ въ чотыри пары. Танокъ сей отзначався хорошими хороводами и есть будь-то компиляціею кадриля, лянсіера, коломыйки и польки. Гостямъ подякувано сердечнымъ и громкимъ: Na zdar!

— **Товариство „Зоря“** устроило першій свои вечерницѣ съ танцями въ недѣлю рѣвножь въ комнатахъ „Рус. Бесѣды.“ Рускі наші промысловцѣ явились численно съ своими родинами и бавились охочо до ранку. И другі деякі родины рускі взяли участь въ той забавѣ. Зближенье рускои интелигенціи до рускихъ промысловцѣвъ не повинно лишитись безъ добрыхъ наслѣдковъ. Межи женщинами бачили мы богато хорошихъ личокъ, а тоалеты були зовсѣмъ густовні.

— **Стипендіи.** Совѣтъ „Народного Дому“ надавъ стипендію им. Петра Целевича п. Курыловичеви, студ. университету львовского; стипендію им. М. Романовского Еропимови Левицкому, уч. III. кл. гим. въ Черновцяхъ; стипендійну запомогу им. Льва Мацѣлиньского Амвр. Кустиновичеви, уч. I. кл. гим. въ Черновцяхъ.

— **Зъ Самбора пишутъ намъ:** Смерть пок. о. Юліяна Криницкого выкликала межь нами великій жаль, бо мы поклали въ домовину мужа, котрого не такъ легко намъ хто зможе заступити. Покойный д-ръ св. богословія, сотрудникъ и катихитъ выдѣловои школы, здобувъ собѣ въ протягу ледви одного року своимъ лагоднымъ, примѣрнымъ и сердечнымъ поступованьемъ загальне поважанье и любовь. Єго парохіяне оплакували его ревными слезами, бо бл. п. Юліянъ пильно заходився коло украшеня нашои опущенои церкви и звеличаня руского обряду. Похороны отбулися д. 20 л. лютого, якъ на самборскій относины, дуже величаво. На домовинѣ сіяло 6 хорошихъ вѣнцѣвъ: отъ „Рускои Бесѣды“, отъ рускихъ дамъ, отъ братства дѣвицъ, отъ школьнои молодежи, отъ учителѣвъ выдѣловои школы. Маемо надѣю, що Пр. Епископъ схоче хочь частину нашого болю усмирити и надасть на мѣсце покойного мужа, котрый нимъ розпочате дѣло дальше буде провадити.

— **Зъ Старо мѣского повѣта пишутъ намъ:** Въ нашихъ горахъ, въ лѣсахъ наслѣдниковъ гр. Шамбора намножилось дуже богато вовковъ. Селяне маютъ отъ нихъ велику шкоду. Въ селѣ Мшанци пов. старо-мѣского, можна дуже часто побачити на поли по 4 и 5 вовковъ; порываютъ безроги и наробили до теперь шкоды на якихъ 100 зр. Люде занепокоені и коли такъ дальше пойде, нѣхто по за село и ногою не поступитъ. Звертаемося до кого слѣдуе, чей-бы хто змилосердився надъ нами и хочь въ части увольнивъ насъ отъ великои небезпечности. Люде й самі пошли-бы на облаву, але боятся напасти.

— **Въ Соколовѣ коло Бучача** буде отворена дня 7 л. марта руска читальня. На се торжество запрошуе провизоричный Выдѣлъ читальнѣ всѣхъ патріотовъ зъ поблизькихъ сторонъ.

— **Доповняючій выборъ чотырохъ радныхъ мѣста Львова** вызначеный на день 8 л. марта.

— **Вѣсть про смерть Юліяна Макаревича**, подана на подставѣ дописи въ 17 ч. „Дѣла“, показалася невѣрною. Допису вятель бувъ, видко, зле поинформованый.

— **Страшный случай.** Въ Франконіи знайшла одна молоденька дѣвчина пуляресъ съ 80 марками (48 зр.). Она его заразъ звернула властителеви, а той звѣрскій чоловѣкъ, замѣсть подякувати єй, скаржитъ лише для того, щобы не платити знаходного. Дѣвчина зъ жалю отобрала собѣ житье.

— **Для товариства „Школьна Помочь“** прислали въ сѣчни и лютомъ 1886 слѣдуючі П. Т.: Іосифъ Ганинчакъ инжинеръ 1 зр.; Н. Н. 1 зр.; д-ръ К. Чайковскій адъюнктъ суд. въ Баналюцѣ 50 кр.; о. Котисъ зъ Лупкова 1 зр.; о. Варапучиньскій зъ Прошовы 1 зр.; п. Марія Варапучиньска 1 зр.; Іосифа Олеськова 1 зр.; о. Методій Процакъ еромонахъ Ч. С. В. В. въ Бучачи 1 зр.; о. Ант. Максимовичь зъ Глибокои 1 зр.; чч. Сестрицѣ въ Хлоповцѣ 2 зр.; о. Менциньскій зъ Новосѣлки 50 кр.; датки Вп. священиковъ въ Львовской консисторіи 6 зр. 74 кр.; о. Волод. Петрушевичь 50 кр.; о. Т. Глиньскій зъ Городницѣ 2 зр. 35 кр.; о. Небыловець зъ Перегоньска 1 зр.; о. Теоф. Сембратовичь, ректоръ сем. у Вѣдни, зобравъ на весѣлю п. Гарасимовича секр. дир. скарбу зъ Босніи 10 зр.; о. Дан. Котисъ зъ Лупкова 50 кр.; п. Кульчицкій официялъ трибуналу въ Вѣдни 1 зр.; о. М. Куневичь зъ Тульна коло Вѣдня 1 зр.; о. Дольницкій зъ Корсова 50 кр.; п. Крижановскій зъ Бѣлины въ Босніи 2 зр. 50 кр.; о. Царевичь отъ ч. братства въ Кобыловолокахъ 1 зр.; д-ръ Литиньскій адвокатъ 2 зр.; о. Рейтаровскій у Львовѣ 1 зр.; о. крыл. Мих. Сѣнгалевичь 5 зр.; д-ръ Ив. Добряньскій 6 зр. 15 кр.; о. Книгиницкій зъ Берлинкова 50 кр.; о. д-ръ Іос. Мѣльницкій зъ Львова I зр.; Редакція „Слова“ доручила 18 зр.; о. Галька 1 зр.; о. крыл. Іос. Дольковичь 1 зр.; о. Давидовичь зъ Чернѣева 50 кр.; П. В. М. Площаньскій 50 кр.: о. I. Мерена зъ Дошны 1 зр.; о. Лысякъ зъ Должнева 1 зр.; о. Н. Котлярчукъ зъ Кривенького 50 кр.; о. Мигуловичь зъ Чорнои 1 зр.; о. Центелевичь зъ Нивицѣ 4 зр.; о. Сабатъ зъ Рѣчки 1 зр.; о. Иляр. Дмитрикъ изъ Самбора 1 зр.: о. I. Боцюрковъ изъ Золотникъ 1 зр.; о. Ип. Штогринъ изъ Стрѣлокъ отъ себе 50 кр., отъ ч. братства церк. въ Стрѣлкахъ 1 зр., а въ Стокахъ 1 зр.; о. Гащицъ зъ Карова 1 зр.; п. Іос. Мозола кондукторъ почт. зъ Турки, именно для школы мѣсцкои им. Пирамовича 1зр. — *Отъ Выдѣлу „Школьнои Помочи“.*

Вѣсти зъ Аепархіи Львовскои.

Въ пропозицію на пар. Луку малу, дек. скалатского, взятій оо. I. I. Воляньскій зъ Америки, II. Іос. Левицкій зъ Сидорова, III. Іос. Грабовскій зъ Стольска; дальше I. Латоровскій зъ Кривча, В. Чаплиньскій зъ Колендянъ, А. Алыськовичь зъ Хмелиска, М. Ивасечко зъ Рожнова, В. Колянковскій зъ Чехъ, I. Крижановскій зъ Мельницѣ, Т. Мелешкевичь зъ Окна, I. Высочаньскій зъ Ивачева и В. Ганкевичь зъ Бѣлковець. — На пар. Куровичѣ, дек. унѣвского, оо. I. Сим. Конопка, II. Корн. Мосьевичь, III. Теоф. Нижанковскій; дальше Іос. Бандыра, Вол. Леонтовичь, Іоанъ Яримовичь, Пав. Козюкъ, Іоанъ Бѣлинкевичь и Валер. Харламповичь.

Презенту на Розгорче, дек. болеховского надавъ Впр. митрополитъ о. Іосифу Бандырѣ зъ Поршны.

Митр. консисторія вставилася до намѣстництва: 1) о удѣленье личного додатку о. Григ. Вацкови, зъ Подгайчакъ; 2) о удѣленье о. Оресту Кичурѣ зъ Вишеньки о перенесенье его въ станъ дефицієнта и о плату.

Ц. к. намѣстництво: 1) удѣлило о. Ипол. Дроздовскому зъ Княжа личный додатокъ 100 зр.

рôчно до кôнця 1887 р., 2) удѣлило о. Стеф. Крижановскому плату дефиціента 225 зр. рôчно, 3) годится на канон. инстит. о. Дам. Бачиньского на Мышковицѣ.

Введеный яко завѣдатель въ Опôрци о. Ем. Петровичь.

ПОСМЕРТНИ ВѢСТИ.

Иванъ Деспотъ, кроатскій поетъ, священикъ, померъ въ Сплитѣ д. 19 с. м. въ 30 роцѣ житя. Першимъ его творомъ була поема „Прве искре"; окрôмъ того покôйный написавъ богато творôвъ философичныхъ. Вѣчна ему память!

Иванъ Качковскій, адъюнктъ лѣсовый, померъ у Львовѣ д. 27 л. лютого въ 23 роцѣ житя. Вѣчна ему память!

За упокôй душѣ

бл. п. Евгенія Желехôвского,

предсѣдателя станиславôвскои филіи товариства „Просвѣты" и автора Словаря руского языка, ôтправится въ четверъ 20 лютого (4 л. марта) 1886 о 10 год. рано въ Соборнôй церкви въ Станиславовѣ

Поминальне Богослуженье,

на котре всѣхъ товаришѣвъ, другôвъ и почитателѣвъ Покôйного запрашае Родина и Выдѣлъ станиславôвскои филіи „Просвѣты".

Подяка.

Не будучи въ силѣ иншимъ способомъ выразити щирои, глубокои нашои подяки тымъ всѣмъ П. Т. Лацамъ, котрй по причинѣ смерти нашои дочки бл. п. Теклѣ зъ Стеткевичѣвъ Кучковскои, жены властителя реальности, оказали намъ свое сочувство и поспѣшили ôтдати Покôйнôй остатну прислугу, а передовсѣмъ Вп. о. Лужницкому съ Родиною, о. Курбасови, цѣлôй громадѣ села Сороцка, пп. Скальскимъ, Бачиньскимъ, панамъ Ковалевскôй и Дзюбкевичевôй, котрй хорои доглядали, якъ также мужови помершои, п. Францови Кучковскому, котрый зъ великого привязаня и любови до своеи подруги, обавляючись понести выдатки курацiи и похорону, еи умераючу съ двоима дѣтьми на ласку родичѣвъ лишивъ, не будучи вже бôльше анѣ пôдчасъ еи хоробы анѣ пôдчасъ еи похорону присутнымъ, — складаютъ щире „спаси-Бôгъ" родичѣ и братъ помершои.

Николай и Домицеля Стеткевичъ;
Константинъ Стеткевичъ.

НАДÔСЛАНЕ.

Кождый навѣть найбѣднѣйшій може що день жертвувати три крейцарѣ, щобы грунтовно прочистити свое тѣло и черезъ то усунути цѣлый рядъ слабостей, походячихъ въ розстрою органôвъ ôтживляючихъ и травлячихъ (запôръ, недуга жолудка, утробы и жовчи, геморойды, запôръ крови, бракъ апетиту и т. д.) Мы маемо тутъ на гадцѣ уживанье швайцарскихъ пигуловъ аптикаря Р. Брандта. Треба лишь добре уважати, щобы кожда коробка мала яко етикету бѣлый хрестъ въ червонôмъ поли и пôдписъ Р. Брандта и не треба датися обманути инакше опаковаными дешевшими средствами.

Ц. к. уприв. галиц. акційный

БАНКЪ ГИПОТЕЧНЫЙ

продае по курсѣ дневнôмъ

5% Листы Гипотечнй

1523 12—? якъ также

5% Преміованй листы Гипотечнй

Порученя зъ провинціи выконуе ôтворотною почтою безъ провизіи.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

поручае 1563 124—?

Специяльности и универсальнй средства, французскй и иншй, якъ черезъ ню такъ и черезъ иншй фирмы оповѣщуванй.

НАЙЛУЧШИЙ

ПАПѢРЪ ЦИГАРЕТОВЫЙ

есть правдивый

LE HOUBLON

1460 французскій фабрикатъ 12—36

CAWLEY-а & HENRY-ого въ Парижи.

Передъ пôдробкою остерегаеся!

Сей папѣръ поручаютъ якъ найлучше гг д-ръ І. І. Поль, дръ Е. Людвигъ, дръ Е. Липманъ, професоры хеміи при вѣденьскôмъ университетѣ а то для его знаменитои якости, его абсолютнои чистоты и для того, що до него нѣ домѣшанй жаднй шкôдливй здоровю матеріи.

FAC-SIMILE DE L'ÉTIQUETTE 17, rue Béranger, à PARIS

Найдешевше руске литературне выдавництво „Руско-украиньска Библіотека Евгенія Олесницкого" выходитъ у Львовѣ почавши бгъ 1-го грудня р. 1884.

Доси вышло 10 выпускôвъ, обнимаючихъ слѣдуючій литературный матеріялъ:

1. **Запорожцѣ,** оповѣданье Ивана Нечуя-Левицкого . . 10 кр.
2. **Сонни мары молодого пытомця,** оповѣданье В. Барвѣньского 10 кр.
3—4. **Оповѣданя Олексы Стороженка** (Серія перша) первѣстно 20 кр. по выпущеню сконфискованыхъ частей . . . . 10 кр.
5. **Prima Vera,** поезіи Юліи Шнайдеръ . . . . 10 кр.
6. **Оповѣданя Д. Мордовцева** 10 кр.
7—10. **Юрій Горовенко,** повѣсть Красючевка . . . 40 кр.
11 **Въ Карпатахъ,** Ив. Нечуя Левицкого, цѣна . . 10 кр.
12. **Галицкй образки,** Ив. Франка, серія І., цѣна . . 10 кр
13. **Лихій день,** Григорія Григоріевича, цѣна . . 10 кр.

Предплачувати можна на бôльше число выпускôвъ наразъ, пересылаючи ôтповѣдну квоту (1 або 2 зр.) на руки выдавця (ул. Словацкого ч. 6). Замовляти можна также поодинокй выпуски, додаючи за поодинокій выпускъ 2 кр., а за подвôйный 5 кр. на оплату порта.

Медициньскй мыла

MAX FANTA

Einhorn - Apotheke

PRAG.

Выпробованй и порученй лѣкарями.

Фанты мыло ихтіолеве, противъ червоности лиця, носа бургундского (Rosacea Acne), свирбячихъ лѣшаѣвъ; цѣна 75 кр — **Фанты неаполитаньске мыло (мыло ртутеве)** противъ сифилису и пасожитôвъ ¼ штуки 25 кр., 1 штука 90 кр. — **Фанты мыло гôстцеве и ревматичне** выпробованои и скорои силы. Цѣна 1 зр. — **Мыло зъ мази** противъ коросты, луски, потнѣючихъ нôгъ и т. д. 35 кр. — **Мыло мазево-глицеринове,** лекше, для дамъ и дѣтей, 35 кр. — **Мыло карболеве,** десинфекційне 35 кр. — **Мыло сѣркове** противъ угрôвъ, веснянокъ и нашкôрныхъ высыпокъ, 35 кр. — **Мыло жовткове** противъ лусокъ на головѣ и на полѣпшенье нашкôрка, 35 кр. — **Мыло жовчеве** на волосье, 35 кр. — **Мыло зъ вѣля** оживляюче системъ нервовый, 35 кр. — **Мыло глицеринове,** найлѣпше мыло тоалетове 25 кр — **Мыло бензое** на посѣданье шкôры 40 кр — **Мыло вазелинове** цѣна 40 кр пріятне до щоденного ужитку — **Мыло мазево-сѣркове** противъ упорныхъ недугъ шкôры, цѣна 40 кр. — **Мыло бораксове** противъ нечистоты нашкôрка, веснянокъ, остудôвъ, цѣна 35 кр. — **Мыло камфорове** на ôтмороженье, посѣданьесь рукъ и т д., цѣна 35 кр. — **Мыло нафтолеве** противъ всякого рода недугъ шкôры, цѣна 50 кр.

Можна дôстати въ всѣхъ аптикахъ у Львовѣ: въ аптицѣ д-ра Кароля Миколяша и апт. Зигм. Рукера; въ Борщевѣ: апт. М. Пьемчиевского: въ Яслѣ: апт Ромуальда Пальха; въ Краковѣ: апт Е. Штокмара, Е. Раддера, Ф. Гралевского, Іос. Франчиньского и въ апт. Конст. Вишневского: въ Тарновѣ: въ апт. І. Рейда. 1582 1—52

ЛІЯРНЯ ДЗВОНÔВЪ

АНТОНІЯ СЕРАФИНА

въ КАЛУШИ, почта и стація желѣзницѣ тамже.

Получивши на власнôсть по старôй фирмѣ „Ивана и сына Серафина" „Ліярню дзвонôвъ" въ Калуши, ôтзначену срѣбнымъ медалемъ заслуги, листомъ похвальнымъ и признаньемъ на выставѣ тов. им Качковского въ Коломыи (якъ о тôмъ свого часу газеты доносили, — маю и теперь на складѣ готовй дзвоны, выконую скоро замовленя и пріймаю старй або ушкодженй дзвоны до переливаня за дуже умѣрковану цѣну.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшнй замовленя въ давнѣйшôй спôльнôй а теперь моѣй власнôй ліярни дзвонôвъ прошу о ласкавй замовленя такъ на поодинокй новй дзвоны якъ и на цѣлй групы. За тревалôсть матеріялу и гармоничный звукъ моихъ дзвонôвъ ручу и для того осмѣляюся припоручати ихъ Вп. П. Т. публицѣ.

1572 2—224 Съ глубокимъ поважаньемъ

Антоній Серафинъ.

„ДЫМЪ",

повѣсть Ив. Тургенева. Цѣна 1 зр. 50 кр., съ пересылкою 1 зр. 70 кр.

Дôстати можна въ администраціи „Дѣла" або въ книгарни Ставропигійскôй.

ôтъ Руского товариства Педагогичного

можна набути слѣдуючй выданя:

Хемія, Роское, 40 кр
Гостинець для чемныхъ дѣтей 8 кр.
Малый звѣринець, 8 кр.
Забавки дѣтей, 8 кр.
Менажерія, 8 кр.
Вязанка желаній, 10 кр. 1535 3—?

Поѣзды зелѣзничй

Годины въ обвôдкахъ означуютъ нôчну пору ôтъ 6 въ вечеръ до 6 рано, часъ пôсля годинника львôвского.

ôтъ 1 листопада 1885.	Поѣздъ скорый	Поѣздъ особов.	Поѣздъ мѣшан.	Поѣздъ мѣшан и льокаль
Зелѣзницѣ державнй.				
До Львова приходятъ:				
Зъ Гусятына, Станиславова, Хирова и Стрыя . . .	— —	4 35	— —	— —
Зъ Хирова и Стрыя . .	— —	1 25	— —	— —
Зъ Станиславова, Хирова и Стрыя	— —	8 25	— —	— —
До Станиславова приходятъ:				
Зъ Гусятына	— —	8 55 и 5 57	— — — —	— — — —
Зъ Звардоня и Стрыя . .	— —	8 22	— —	— —
Зъ Звардоня, Львова и Стрыя	— —	6 11	— —	— —
Зô Львова ôтходятъ:				
До Стрыя	— —	7 30	— —	— —
До Стрыя, Хирова, Станиславова, Гусятына . . .	— — — —	11 45и 7 30	— — — —	8 —
Зъ Станиславова ôтходятъ:				
До Стрыя, Львова и Звардоня	— —	10 —и 6 48	— — — —	6 50
До Гусятына	— —	10 20	— —	

Щобы выступити противъ всякои обманы анонсовои сполучилися **межинародне Товариство Ескпортове и Товарова Спôлка Викторія,** щобы розсылати всякй товары гумовй, **запавѣсы, диваны, шовковй покрывала, обрусы и дерги на конѣ** черезъ свого генерального заступника, пана Беренфельда, такожь и высокоповажанымъ ôтбирателямъ приватнымъ по сталыхъ цѣнахъ фабричныхъ за попереднымъ присланьемъ готôвки зелѣзницею або за послѣплатою почтовою.

Диваники Викторія, съ взорами звѣрятъ або цвѣтôвъ **зр. 2·80, Викторія обрусы** съ френдзлями, найновѣйшй взоры **зр. 2·20 и 3·40. Викторія покрывала на лѣжка зр 3·20 и 4·20. Гарнитуръ гобеленовый** два одѣяла и одинъ обрусъ **зр. 7·75. Гарнитуръ Викторія,** такожь 2 одѣяла и 1 обрусъ **зр. 7·50 и 10.** — **Заслоны Викторія,** складаючйся зъ 2 довгихъ крылъ съ бордюрами, одною драперією съ двома пôддержками. съ френдзлями. Цѣле ôкно **зр 3·50, 4·50 Правдивй всхôднй обрусы шенильовй, зр 5·— и 7·—. Смирненьскй портіеры шенильовй,** новôсть до заслонъ за штуку **зр. 9·—, тунетаньскій взорець зр. 4·—.** — Правдивй **заслоны Мекка зр. 6·50 и 8·50** — **Коцы на постѣль** для службы **зр. 2·50 и 3·—. Флянельовй одѣяла зр 5·— и 6 — Одѣяла кашмировй** въ всѣхъ барвахъ. сшитй найлѣпшимъ шифономъ за штуку **зр. 4·60. Нормальнй одѣяла** пôсля системы **проф. Єгера, зр 13·—. Миляньскй шовковй одѣяла здоровя** для особъ недужихъ, шовкъ буретовый **зр. 3·25,** найтяжшои дубль якости **зр. 6·30. Стебнованй одѣяла Викторія зъ шовкового атласу** всякои барвы. 118 цм. широкй 190 цм довгй **зр. 8·50** При замовленю заслонъ, обрусôвъ и одѣялъ просимо о поданье пожеланои барвы.

Конкуренція обманѣ кôньскими дергами.

Фабрика дергъ Викторія предкладае на перекôръ обманчивôй конкуренціи величезнй, широкй и дуже грубй не до знищеня **дерги** Викторія съ 6 пестрыми пасками модными за штуку лишь по зр. 1·40. Такй самй 190 цм довгй и 130 цм. широкй зр. 1·60, найтяжшои якости дубль зр. 1·90. Тй дерги можна такожь уживати замѣсть коцôвъ на постѣль.

П. Т. Панамъ властителямъ коней поручаемо нашъ **специяльный выпробъ фіякерскихъ дергъ Викторія** съ зовсѣмъ ясножовтымъ тломъ и съ осьми пестрыми бордюрами въ паски за штуку **зр. 2·60,** найтяжшои якости **зр. 3·50.**

Специяльнôсть въ правдиво англійскихъ дергахъ до подорожи съ правдивою имитаціею тигрисовои кожи, можна уживати такожь на возы и санѣ, цѣна за штуку **зр. 8·50 и зр. 9·50.** Правдивй англ. **пледы до подорожи для мужч** нъ 350 цм довгй, 150 цм. широкй за штуку **зр. 4·75 и 5·50,** найлѣпша сорта **зр 7·50.**

Великій выбôръ **диванôвъ, одѣялъ, обрусѣвъ и дергъ.** Цѣнники на жаданье даромъ и франко.

Звертаю покорно увагу моихъ высокоповажаныхъ П. Т. ôтбирателѣвъ, що маю выключне заступство нововынайденыхъ американьскихъ **каучуковыхъ плащѣвъ ôтъ дощу для дамъ и мужчинъ.** Можна ихъ уживати на одинъ бôкъ яко обгортники и порошники а на другій бôкъ кавчуковый ôтъ дощу. Тй плащѣ суть такъ малй и можна ихъ такъ тонко зложити, що можна ихъ выгôдно сховати до кишенѣ Чи то въ подорожи чи въ мѣстѣ нема красшои ношѣ. **Цѣна за штуку лишь зр 7·50.** При замовленю плащѣвъ просимо о поданье довгости, почавши ôтъ ковнѣра въ долину.

Замовленя треба высылати до генеральнои агентуры Export- und Victoria-Waaren-Compagnie **E. M. Bernfeld, Wien, I, Salzgries 3.**

Агентуры филіяльнй: **Парижъ, Лондонъ, Берлинъ, Ню-Йоркъ, Петербургъ и Константинополь.** 1561 12—?

Признану загально найлучшу

масу до запусканя пôдлогъ

поручаютъ

Гибнеръ и Ганке

у Львовѣ. 1519 30—0

Перепродуючимъ даемо ôтповѣдный рабатъ.

Гомеріяна-гербата

Лѣкарями поручане, знамените средство

противъ 1508 15 52

недугъ на легки и шіи, (сухоты, дыхавиця, недугъ гортанки.)

Надзвычайнй успѣхи! Брошуру о тôмъ розсылаеся даромъ.

Пачка Мрк. 1,20 Лишь правдиву можна одержати ôтъ A. Wolffsky, Berlin N., Weissenburger Strasse 79.

Елястичнй валки

до затыканя шпаръ въ ôкнахъ и дверехъ, найлѣпше и найдешевше средство забезпеченя ôтъ протягу, 1547

Гипсъ,

Китъ до ôконъ

поручаютъ

Гибнеръ и Ганке

у Львовѣ, Ринокъ ч. 38.

Вже выйшовъ зъ печати

Цѣнникъ

насѣня, ростинъ, корчѣвъ

на рôкъ 1886

торговлѣ сполученои съ заведеньемъ городничимъ

Едмунда Ф. Ридля

1575 **У Львовѣ.** 2—3

Цѣнникъ на жаданье роз сылаеся франко.

К. ФЕДУНЬО

бувшій переплетчикъ ц. к. Библіотеки Университету Ягайлоньского въ Краковѣ

поручае Вп. П. Т. Публицѣ свое

Заведенье переплетничое и галянтерійне

у Львовѣ при улици Академичнôй ч. 8.

Заосмотривши роботню свою въ ôтповѣднй машины и прароды, стараньемъ моимъ буде, щобы повѣренй менѣ роботы въ обемъ переплетничій и выробамъ галянтерійныхъ входячй выконувати елегантно и пôсля желаня взорôвъ и вымогôвъ Вп. П. Т. Публики точно на означенный часъ и по цѣнахъ найнизшихъ. Пріймаю до переплету книги церковнй, Євангелія, книги тезости и т. п. 1574 3—

Поручаючись Впов. П. Т. Родимцамъ и Всч. Священьству, прошу о ласкавй взгляды, остаючи съ глубокимъ поважаньемъ

Климентій Федуньо

переплетчикъ.

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА"

подае до вѣдомости, що выдало и мае на складѣ слѣдуючй

Формулярѣ для касъ пожичковыхъ

на ладъ

„Закомарскои Правды":

1) Книга касова, одна либра . . 40 кр.
2) Книга мастку желѣзного, одна либра . . 40 кр.
3) Книга мастку пôдручного, одна либра . . 40 кр.
4) Скрипть, 100 примѣрникôвъ . . . 55 кр.
5) Протоколъ, одна либра . . . 40 кр.
6) Книга долженникôвъ, одна либра . . 45 кр.

ОПОВѢЩЕНЬЕ.

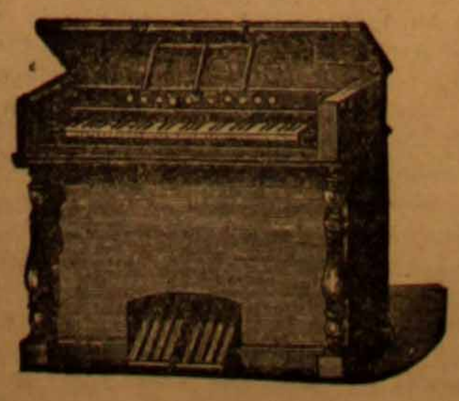

Понеже знаю, що Высокоповажанй отцѣ духовнй уряджуютъ при церквахъ хоры, прото поручаю мою

ФАБРИКУ ГАРМОНІЮМЪ (або ФИСГАРМОНІЮМЪ) ДО УЧЕНЯ СПѢВУ.

Высокоповажаный п. проф. Н. Вахнянинъ купивъ до рускои гимназіи у Львовѣ инструментъ мого выробу и може дати Высокоповажанымъ Отцямъ Духовнымъ о тôмъ дуже пожиточнôмъ инструментѣ найлѣпшу информацію.

Цѣна тыхъ инструментôвъ ôтъ 70 зр. а. в. и высше. Дае такожь на раты.

1372 55—? Съ поважаньемъ

ІОАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ,

властитель первои въ Галичинѣ фабрики органôвъ и гармоніюмъ у Львовѣ, ул. Хоружцина ч. 9.

Выдавець и редакторъ Иванъ Белей.

Зъ друкарнѣ Тов. им. Ш (евченка) К. Беднарского.